

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

La Mănăstirea Moiseiului.

Intru mulți ani Dispunătorule !

I. P. S. S. Episcopul Iuliu urmând indemnul inimei sale pline de grije și iubire arhierescă față de toți fiii săi credincioși — dar în special față de cei așezați din veacuri șubt poalele munților înalți ai Maramureșului — în ziua de sărbătoarea Nașterii Născătoarei de Dumnezeu, a celebrat misă pontificală la poalele Pietrosului, sub cerul liber, în fața credincioșilor adunați din toate unghiurile Maramureșului.

Numai aceia cari au fost fericiți a participa la aceasta Sf. Slujbă, ori numai cari au mai văzut asemenea slujbe solemne sub cerul liber în fața mai multor mii credincioși cuprinși de o însuflățire mângăetoară, își pot închipui grandiozitatea acestui serviciu divin.

Ilustritatea sa a sosit Vinerea seara însoțit de Rev. Dn. canonic Dioniziu Vajda și d. prof. Dr. Bob cu automobilul venind din Șomcuta Mare, unde a terminat Joi seara vizitația canonică, începută cu trei săptămâni mai înainte. Până la: „Izvorul Negru“ a venit cu mașină, de acolo a făcut drumul pedestru, până la Mănăstire.

Sf. Liturghia solemnă s'a început Duminică la 9 oare dimiți. După

Evanghelie a interpretat însemnătatea zilei în o predică sublimă.

După terminarea Sf. Liturghii, a făcut stropirea credincioșilor cu apă sfințită, purtând grijă deosebită ca toți cei ce dorau să fi stropiți barem numai și cu un strop de apă sfințită, prin mâinile dînsului, să li se implinească aceasta dorință pie.

Au fost recepțiile obișnuite, prezentându-se clerul, intelectuali, curatorii și senatorii bisericești.

Ceva neobișnuit și mișcător era însă când voindu-se a retrage la cuartir — după depunerea sf. ornate bisericești — poporul adunat, sub impresia predicei — la înconjurat pentru sărutarea mâinilor, și cărora nu le a potut întinde mâna sa dreapta, împărțitoare de binecuvântare arhierescă, i-au cerut mâna stînga, sau iau sărutat chiar barem îmbrăcămintele.

Stând astfel înconjurat de mii de credincioși însuflățiți, ai putut constata, că stii în fața arhierelui — apostol, care prin primirea mandatului e în nemijlocită legătură cu primul apostol — Sf. Petru, pe care piatra este zidită biserica noastră și pe care porțile iadului nu o vor învinge.

Mănăstirea dela Moisei.

Inființarea Mănăstirii dela Moisei cum o cetim aceasta în: „Date Istoricе despre protopopiatele parochiile și Mănăstirile Române din Maramureș” de Tit Bud repauzatul vicar al Maramureșului, după tradițiunea poporului s'a întâmplat astfel.

A viețuit odinioară în Moisei un bărbat au numele Moise Coman, cu soția sa Dochia Cerban și avea numai un prunc cu numele Grigor.

Grigor a ajuns etatea de 16 ani și era frumos, harnic și bun și părinții lui cu cugetat ca să-l însoare. Dorința lor au spus-o lui Grigor. Dânsul ca prunc bun și ascultător după ce și-a gătat lucrul câmpului, într'o toamnă frumoasă provăzut cu merinde și cu binecuvântarea părinților a pornit cătră satul vecin Borșa, de unde trece drumul cătră Bucovina și Moldova ca să-și cerce norocul la ceva fată harnică și avută.

Grigor s'a dus iar părinții lui lau așteptat cu dor.

Au trecut zile, au trecut și săptămâni, dar Grigor tot nu a sosit.

Părinții năcăjiți sau dus adese ori pe drumul de cătră Borșa așteptând pe fiul lor, apoi l-au căutat în Borșa și în Bucovina, însă nu l-au aflat nicăiri.

Cu mâhnirea înimei sau reîntors și au lucrat pămintele lor în speranță ca tot să va reîntoarce iubitul lor fiu Grigoraș.

Intr'un laz frumos sub poalelele munților unde Grigor a lucrat, mai pe urmă cu părinții lui, acestia au ridicat o cruce frumoasă. La crucea aceea se adună dimineața, și seara poporul și se rugă și cântă împreună cu părinții năcăjiți, iar toamna când se găta lucrul câmpului, părinții lui

Grigor avea datină a-i ospeta pe poporeni.

Intr'o zi, mergând bătrânii lui Grigor la lazul lor unde era crucea, cu mirare au văzut că pe bradul de lângă cruce este așezată o icoană a Preacuratei Fecioare Maria. Au chemat îndată pe toți oameni de pe câmp să vadă minunea aceasta, oamenii au ingenunchiat și s-au rugat, apoi luând icoana sfânta au dus o în biserica din sat și au așezat-o pe altar. Inșă a doua zi icoana nu s-a aflat în biserică, ci în mod minunat iarăși era așezată pe bradul de lângă crucea lui Moise Coman.

Moise Coman și soția sa, au avut avere mare, au fost oamenii avuți și au făcut mult bine bisericilor și săracilor. Toți îi binecuvântau și după numele lui Moise au numit și satul Moisei. Dâșii aveau acolo unde era crucea o posesiunea mare de locuri cositoare și o pădure de brad, însă nu era Grigor care să le ajute a lucra acea moșie.

Intr'o zi fiind la acel loc, după datină s-au pus la odihnă, cugetând ambii la pruncul lor pierdut și au plîns amândoi. Culcați pe pământ ambii au auzit un sunet de clopote eșind din pământ. In apropierea nu era biserică, se mirau de unde vine sunetul clopotelor. Au strigat pe lucrătorii lor, s'au plecat și aceia la pământ și cu toții au auzit sunetul clopotelor. La minunea aceasta cu toții au ingenunchiat și au laudat pe Dumnezeu.

Loc sfânt este acesta, cugetau bătrânii și deodată le-au venit în minte că vor zidi în acel loc o mănăstire. Având pădurea lor de brad și de stăjeri, în scurtă vreme s'a gătat bisericuța cu turnuleț frumos, și cu doua clopoțele și au așezat în dînsa icoana Preacuratei Mariei.

Bătrânii evlavioși acuma s'au hotărît a face rugare către Episcopul ca să trimită la Mănăstirea lor un călugăr, care să se roage acolo în toate zilele și căruia dâșii vor da avere și, toate cele de lipsă ca să poată trăi.

Grăind bătrânii între sine despre aceste, iată că întră la dâșii un căluger cu numele Mihai și cere milă pentru o Mănăstire din Bucovina.

Ochii bătrânei Dochie se aprind și cu brațe deschise cuprinde călugărul și strigă: „Tu ești Grigori, tu ești fiul meu!”

„Eu sum călugărul Mihai și vă rog nu faceți glumă cu mine“. „Ba nu, zisă bătrâna Dochia, tu ai un semn pe umărul drept și ai dus cu tine și o cruciță de aramă, care o văd pe pieptul tău“.

Fiul recunoscut a îmbratoseț pe părinții săi, a spus cum a călătorit prin Borșa apoi la Bucovina, unde intrând într-o Mănăstire să se roage,

ia plăcut intratita evlavie cea sfântă, încât a rămas în Mănăstire și s'a făcut călugăr.

Bucurie mare a fost în satul Moisei. Poporul s'a adunat la casa bătrânilor, a sărutat mâinile călugărului Mihai și cu toții au mers cu procesiune la Mănăstire, și au predat-o acea sub ocărnuirea călugărului Mihai.

Acolo stă și azi biserica cea mică. Poporul credincios la sărbătorile Sf. Marie să adună acolo și se roagă cerând ajutorul Patroanei din cer. Multe suflete necăjite au aflat acolo mângăiere și mulți bolnavi vindecare.

Mănăstirea se ridică asupra satului pe valea numită Izvorul negru. Un loc frumos cu o priveliște minunată la munții Borșei și la Pietrosul.

Mănăstirea veche s'a zidit în anul 1600 actul donațional sa făcut în anul 1672 când sa și sfințit la hramul adormirii Sf. Născătoarei de Dumnezeu.

Calendar septemănal.

28. Septembre — 4. Octombrie 1924.

28. Dumineca după înălțarea Sf. Cruci. M. Nichita.

Ev. dela Marcu c. 8. st. 34. G. 6. a inv. 4.

29. Luni M. Euftimia.

30. Marți M. Sofia, Elpida.

Oct. 1. Mercurea. C. Eumenie.

2. Joi M. Trofim, Dorimed.

3. Vinere M. Eustatie, Agapiu.

4. Sâmbătă Ap. Codrat.

27. Septembre. Înălțarea Sf. Cruci. (Sept. 14 știl v.)

Înălțarea onoratei și de viață făcătoarei Cruci.

„Cruții Tale ne închinăm Hristoase!”

Și sânta învierea Ta o lăudăm și o preamarim“.

Sânta Cruce a Domnului nostru Isus Hristos, a fost aflată de St. Elena în anul 326, când ducându-o în bi-

serica a fost înălțată, adevca ridicată, că se veadă tot poporul.

Însă serbataorea Înălțării Onoratei

Cruci sa început a să serba în Ierusalim în 14 Septembrie în anul 335, ca în ziua următoare a serbatoarei inoiei invierei lui Hristos, când în biserica cea nouă și pompoasă redicată de Sf. Elena în Ierusalim, Sf. Cruce a fost înălțată pre Amvon ca se-o vadă toți episcopi și poporul adunat la stînțirea bisericeii celei nouă.

Serbataorea Înălțării Sf. Cruci, sa făcut și mai stralucită și mai insemnată în aducerea aminte a invingerei împăratului Heracliu asupra Persilor, întimplată în anul 626.

Sa înălțat dară lemnul cel bajocorit de păgini. Sf. Cruce strălucește peste tot pămîntul ca mântuirea neamului omenesc. Să ne inchinăm Ei în toate zilele vieții noastre, și să zicem cu Sf. Apostol Pavel: „*Era mie să nu m fie a mă lauda, fără numai în crucea Domnului nostru Isus Hristos, prin carele mie lumea sa restignit și și eu lume*“: (Galateni 6. 14).

(Tit. Bud: Vieța Sfintilor).

Pocăitizmul.

Patrițiu Birlea

Dela războiul mondial încoace s'a încuibat la noi în țară niște învățături falze, susținute de niște străini de legea noastră, cari fac neguțătorie pe sufletele oamenilor, zicând, că legea în care eram până acuma e greșită, și trebuie să-o părăsim.

Aceasta rătăcire sub nume *pocăitizm* se propagă economilor, lucrătorilor la fabrici, meseriașilor și soldaților. Pocăitizmul cuprinde în sine peste 400 secte sub numiri: bapțiști, adventiști, sabatiști, luminați adventiști de ziua a 7-a și mai nou se propagă sub nume: studenți de biblie.

Pocăitizmul s'a început mai întâi dela americanul William Miller căpitan. Cetind în Sf. Scriptură au înțeles greșit prorocia lui Daniil, și au fixat tot greșit venirea Mântuitorului a douăoară pe anul 1843. Au trecut auul 1843, Mântuitorul n'a venit. Atunci au zis către oamenii pe cari iau câștigat pe partea lui, că a greșit cu un an, deci în 1844 Octombree 22 se va împlini venirea. Au trecut și acest an și Miller s'a dovedit profet mincinos.

Pentru oamenii cumiști ar fi fost destul neîmplinirea vestirii lui Miller, ca să-l părăsască, dar urmașii lui fiind niște oameni doritori de renume, de câte ori era ceva război ziceau că-i capătul lumii. Mai nou fixază venirea Domnului pe anul 1925.

Așa se vede nu iau în serios cuvintele lui Isus referitor la venirea lui dela Matei cap 24 vers 42 „Priveghiați, că nu știți nici ziua nici oara în care Fiul lui Dumnezeu va veni.“

Dar voi cita din cărțile pocăiților din „Milioane ce trăiesc acuma nu vor muri nici odată;“ la pagina 77. „Va învia Avraam, Isac, Iacob și toți profeți din vechime și că ei vor avea cea dintâi favoare, putem aștepta că anul 1925 să dovedeasă reintoarcerea acestor credincioși din mormânt...“ conștină: „la acest timp se va cunoaște faza pământeasă a împărășii lui Messia“. Așa vorbesc „studenții de biblie“. . . Noi însă le răspundem la Matei cap 24 vers 36 „ziua și oara nime nu-o știe nici ingeri din cer, numa Tatăl“.

(Va urma.)